

Posudek na diplomovou práci

Název práce: Vývoj struktury a dynamiky vztahů a vazeb mezi členy posádky
v průběhu simulace kosmického letu

Autor: Bc. Pavla Tefelnerová

Oponent: PhDr. Eva Höschlová, Ph.D.

Před samotným hodnocením a posouzením předložené diplomové práce považuji za důležité zmínit, že její téma vyplývá mimo jiné z členství autorky v českém výzkumném týmu podílejícím se na mezinárodním výzkumném projektu „SIRIUS 2017 – 2022“, při kterém dochází k řízeným simulacím kosmických letů v izolovaném prostředí. Na tomto projektu se kromě Ruské akademie věd podílí také NASA. Téma této práce, kontext, ve kterém vzniká, i samotnou možnost výzkumně se podílet na výše uvedeném projektu považuji za unikátní.

Teoretická část práce představuje v českém prostředí výjimečnou přehledovou studii věnovanou tématu skupin a týmů v kosmickém výzkumu. Přestože existuje poměrně dlouhá historie účasti českých výzkumných pracovníků na mezinárodních studiích zabývajících se simulací vesmírných letů, domnívám se, že takto komplexní pohled, který nabídla předložená práce, u nás doposud chyběl.

Text autorka obsahově rozdělila do tří hlavních kapitol, první se soustředí na téma úvodu do studia sociálních skupin ve vesmírném prostředí, druhá podrobněji představuje faktory ovlivňující mezilidské vztahy a vazby při dlouhodobých kosmických letech a třetí pak studované téma obohacuje o metodické aspekty, tedy volbu možných nástrojů pro zachycení struktury a dynamiky vztahů a vazeb v kosmické posádce. Poslední kapitola představuje podrobněji metodu sociomappingu, která byla dále použita v empirické části práce.

Formálně je přehledová část práce na velmi vysoké stylistické úrovni, předložené poznatky mají logickou strukturu, jsou provázané. Text obsahuje pouze minimum překlepů a gramatických chyb, což zvyšuje nejen čtivost práce, ale také celkový dojem o schopnosti autorky udržet kvalitu detailu. Z praktického hlediska bych ráda ocenila přehledné shrnutí poznatků na konci každé větší kapitoly.

Empirická část se zabývá zejména vývojem dynamiky vztahů a vazeb v průběhu simulace kosmického letu a vlivem genderově-smíšeného složení posádky na strukturu vztahů a vazeb v průběhu simulace kosmického letu. Jak jsem již zmiňovala v úvodu, možnost studovat strukturu a dynamiku vztahu v týmu v takto specifickém, izolovaném a kontrolovaném prostředí představuje výjimečnou situaci. Metodologicky se jedná zejména o fakt, že se podrobněji analyzují data z případové studie. Šest členů posádky sice prvoplánově neodpovídá očekávanému $N=1$, nicméně v tomto případě je sledovanou jednotkou vlastně

celá posádka, takže jedna skupina, která je po dobu 17 dnů pod drobnohledem, každý den vyplňuje celou řadu dotazníků, z nichž část je využita a analyzována právě v této práci. Autorka se při sběru i analýze dat inspirovala přístupem, který byl využit při podobné simulaci vesmírného letu MARS 105, resp. MARS 500, což dále umožnilo srovnání některých výsledků.

Cíl výzkumu i výzkumné otázky jsou jasně formulovány, použité metody a navrhované postupy statistického zpracování jsou vhodně zvolené, diskutovány jsou etické aspekty studie. Předložené výsledky odpovídají na stanovené otázky a po formální stránce splňují nároky diplomové práce. Velmi oceňuji také podrobnou diskusi, která se věnuje propojením zjištěných výsledků s již existujícími poznatky i limitům předloženého výzkumu.

Závěrem velmi pozitivního hodnocení teoretické i empirické části si dovoluji napsat několik drobností, které by práci ještě více zlepšily:

1. Abstrakt diplomové práce by mohl kromě cíle empirické části zmínit stručně také něco k metodám a výsledkům. Domnívám se, že jsou natolik zajímavé, že by mohly zaznít už jen s ohledem na fakt, že abstrakt je jedinou do angličtiny překládanou částí.
2. V několika místech se setkáváme se zmíněním nového pojmu, popř. zkratky (např. s.12 – LDEM, nebo s.15 ICE environment), u kterých bych ocenila konkrétní citaci, buď na práci, která daný pojem poprvé představila, případně práci, kde je takový pojem podrobněji vymezen, je mu věnována větší pozornost.
3. U tématu heterogenity a homogenity týmu a jejich dopadu na týmový výkon a další týmové procesy a výstupy jsem postrádala jasné rozdělení sledovaných charakteristik na povrchové (surface-level; věk, pohlaví, pracovní profese a pozice) a hloubkové (deep-level; osobnostní rysy, hodnoty, motivace, atd.), toto členění je poměrně zažité.
4. V empirické části je velmi dobře popsán způsob, jakým se nakládalo s chybějícími daty, nicméně není vyčíslen jejich procentuální podíl. Něco bychom asi byli schopni odvodit z deskriptivních dat uvedených ve výsledcích, nicméně bývá zvykem takovéto číslo uvést rovnou.

Jako téma k diskusi v rámci obhajoby navrhuji téma míry vlivu samotného kontextu simulace na zjištěné výsledky a možné rozdíly v reálném kosmickém prostředí.

Předložená diplomová práce splňuje veškeré nároky na takovou práci kladené, a proto ji jednoznačně doporučuji k obhajobě.

Navrhuji hodnocení výborně.

V Praze, dne 23.5.2019

PhDr. Eva Höschlová, Ph.D.